

MŪSU žodis

2013/9

www.lass.lt
www.musuzodis.lt

E. DELAKRUA. MILTONAS DIKTUOJA SAVO DUKTERIMS „PRARASTĄJĮ ROJŲ“

Žymiausias prancūzų romantizmo tapytojas Eženas Delakrua (1789-1863) pirmiausia mokėsi klasicisto P. N. de Guerino ateljė, nuo 1806 m. - Paryžiaus dailės mokykloje. Jo kūrybai darė įtaką P. Veronezės, T. Žeriko, J. Konsteblio, F. Gojos ir P. Rubenso darbai. 1822 m. pirmas žymus Delakrua darbas „Dantės luotas“ buvo parodytas Paryžiaus salone. 1830 m. veikiamas Birželio revoliucijos dailininkas nutapė paveikslą „Laisvė barikadose“. Savo darbams dažniau rinkosi literatūros temas, todėl neatsitiktinai apie 1826 m. nutapė paveikslą „Miltonas diktuoja savo dukterims „Prarastąjį rojų“.

Džonas Miltonas (1608-1674) buvo žymus anglų politinis veikėjas ir rašytojas. Gimė Londone, notaro šeimoje. Mokėsi Kembridžo universitete, daug keliavo. Keliaudamas susipažino su Renesanso kultūra, pažangiausiomis to meto idėjomis. Prieš monarchiją kovojo kandžiu publicisto žodžiu. Kromvelio laikais turėjo svarbų valstybės postą - tarpininkavo tarpvalstybiniam susirašinėjimui. Savo publicistiniuose veikaluose davė pradžią laisvės idėjoms, kurios buvo itin aktualios XVIII a. Prancūzijoje. 1652 m. apako ir pralaimėjęs Kromvelio vyriausybei neteko turto. Jau

būdamas aklas 1667 m. parašė „Prarastąjį rojų“, o 1760 m. - „Atrastąjį rojų“ ir „Samsoną kovotoją“.

Tamsių tonų drobėje dailininkas pavaizdavo Miltoną, sėdintį krėse aukšta atkalte. Vyras sėdi užmerktomis akimis, susikaupusiu veidu. Miltonas kiek praplikęs, ant pečių - ilgi, garbanoti plaukai. Vieną ranką padėjęs ant margaspalve staltiese padengto stalo - čia ir didžiulė, pilna gėlių vaza, kita ranka lyg įsikibęs į krėslą atkalte. Jo dešinėje, ant žemos minkštos kėdutės, ant kelių pasidėjusi pluoštą popieriaus lapų, sėdi jaunėlė duktė. Su rašikliu rankoje ji įdėmiai žiūri į susikaupusį tėvą, kuris trumpai, matyt, pritilo. Kita šalia jaunėlės sėdinti duktė abejingu veidu stebi šią sceną. Ant juodai dekoruotos sienos kabo paveikslas - tai Adomo ir levos išvarymas iš rojaus. Sunku spręsti, ar Miltono darbo kambaryje kabėjo toks paveikslas, ar tai dailininko fantazijos vaisius.

Ši nedidelio formato (79 x 63 cm) aliejumi tapyta drobė yra saugoma JAV, G. H. Hamiltono muziejuje Vijamstaune.

Vytautas GUDONIS